ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 26ης Φεβρουαρίου 1976 *

Στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 88/75, 89/75 και 90/75,

που έχουν ως αντικείμενο αιτήσεις του Tribunale amministrativo regionale del Lazio προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με τις οποίες ζητείται, στο πλαίσιο των διαφορών που εκκρεμούν ενώπιον του παρεπέμποντος δικαστηρίου μεταξύ

— **Società Sadam, Società Cavarzere produzioni industriali, Società generale di zuccherifici, Società italiana per l'industria degli zuccheri και Eridania zuccherifici nazionali** (υπόθεση 88/75),

— **Società fondiaria industriale Romagnola** (υπόθεση 89/75),

— **Società romana zucchero, Società agricola industriale Emiliana AIA, Società zuccherificio και Raffineria di Mizzana και Società fondiaria industriale Romagnola** (υπόθεση 90/75),

και

— **Comitato interministeriale dei prezzi και Υπουργού Βιομηχανίας, Εμπορίου και Βιοτεχνίας** (υποθέσεις 88 και 90/75),

— **Προεδρίας Υπουργικού Συμβουλίου και Υπουργού Βιομηχανίας, Εμπορίου και Βιοτεχνίας** (υπόθεση 89/75),

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία της Συνθήκης ΕΟΚ, ιδίως δε των άρθρων 3, 5, 30, 34, 35 ως 40 και 103, καθώς και του κανονισμού 1009/67/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1967, περί κοινής οργανώσε-

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

ως αγοράς στον τομέα της ζάχαρης (GU 380, σ. 1),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους R. Lecourt, πρόεδρο, H. Kutscher και A. O'Keeffe, προέδρους τμήματος, A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen και A. J. Mackenzie Stuart, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. Reischl
γραμματέας: A. Van Houtte

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(Το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με Διατάξεις της 16ης Ιουνίου 1975, που κατατέθηκαν στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 8 Αυγούστου 1975, το TRIBUNALE AMMINISTRATIVO REGIONALE του LAZIO υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, τρία ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 30 της Συνθήκης αυτής, καθώς και των διατάξεων του κανονισμού 1009/67/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1967, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα της ζάχαρης (GU 308, σ.1).

Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφορών που έχουν ως αντικείμενο προσφυγές ακυρώσεως ορισμένων αποφάσεων που εκδόθηκαν το 1974 από το COMITATO INTERMINISTERIALE DEI PREZZI (Διυπουργική Επιτροπή Τιμών) και τις οποίες οι προσφεύγοντες στην κύρια δίκη θεωρούν ασυμβίβαστες με το κοινοτικό δίκαιο.

Πρόκειται για τις αποφάσεις 9/1974, 28/1974 και 39/1974 (GAZZETTA UFFICIALE L 52 της 23.2.1974, L 171 της 2.7.1974, L 214 της 16.8.1974), εκ των οποίων οι δύο πρώτες καθόρισαν διαδοχικά τις ανώτατες τιμές καταναλώσεως της ζάχαρης

καταγωγής τόσο εγχώριας όσο και αλλοδαπής, ενώ η τρίτη καθόρισε τα στοιχεία βάσει των οποίων σχηματίζονταν οι ανώτατες τιμές που καθόρισε η απόφαση 28/174, στοιχεία τα οποία περιελάμβαναν, μεταξύ άλλων, την «ανώτατη τιμή εργοστασίου ελεύθερο τελών», την «ανώτατη τιμή προορισμού αποθήκης χονδρεμπόρου ελεύθερο τελών» και την «ανώτατη αμοιβή για την χονδρική και λιανική πώληση».

2 Οι παρούσες υποθέσεις πρέπει, λόγω της συναφείας τους, να συνεκδικασθούν για την έκδοση κοινής αποφάσεως.

3 Στη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου ανέκυψε διχογνωμία επί του σημείου αν, στο σύνολό τους, οι αποφάσεις αυτές καθόρισαν υποχρεωτικές ανώτατες τιμές μόνο για τις πωλήσεις στις οποίες άμεσος αγοραστής είναι ο τελικός καταναλωτής ή μήπως επίσης και στις πωλήσεις που γίνονται στα προηγούμενα εμπορικά στάδια και συγκεκριμένα στις πωλήσεις που γίνονται από τους παραγωγούς ζάχαρης.

Ενόψει αυτής της αμφισβητήσεως την οποία δεν έχει το Δικαστήριο αρμοδιότητα να επιλύσει, και λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι τα τεθέντα ερωτήματα από το εθνικό δικαστήριο δεν διακρίνουν τα διάφορα εμπορικά στάδια, οι ερωτήσεις πρέπει να νοηθούν ως αναφερόμενες, κατά γενικό τρόπο, στον καθορισμό των ανωτάτων τιμών πωλήσεως ζάχαρης, ανεξαρτήτως αν οι πωλήσεις γίνονται από τους παραγωγούς, τους εισαγωγείς, τους χονδρεμπόρους ή τους εμπόρους λιανικής πωλήσεως.

Επί του πρώτου και δευτέρου ερωτήματος

4 Με το πρώτο και το δεύτερο ερώτημα το Δικαστήριο καλείται να κρίνει αφενός, «αν η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα έχει ή όχι την αποκλειστική κανονιστική αρμοδιότητα για τη ρύθμιση των τιμών της ζάχαρης και αν έκαμε χρήση της αρμοδιότητας αυτής», κυρίως διά της εκδόσεως του κανονισμού 1009/67 και αφετέρου «αν είναι νόμιμα μονομερή μέτρα ενός κράτους μέλους, σαν τα κρινόμενα, στο σχετικό τομέα», τα οποία ελήφθησαν «ως μέτρα πολιτικής συγκυρίας κατά το άρθρο 103 της Συνθήκης».

5 Ο κανονισμός 1009/67, που ελήφθη στο πλαίσιο κοινής γεωργικής πολιτικής, αποσκοπεί στην ίδρυση κοινής οργανώσεως αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 40 της Συνθήκης ΕΟΚ.

Η κοινή αυτή οργάνωση αγοράς, όπως επανειλημμένως υπογραμμίζεται στο προοίμιο του κανονισμού, αποσκοπεί στην πραγματοποίηση μιας μοναδικής

αγοράς ζάχαρης για την Κοινότητα, υποκείμενης σε κοινή διαχείριση και βασιζόμενης σε σύστημα κοινών τιμών.

6 Όπως έκρινε ήδη το Δικαστήριο (απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 1975, GALLI, υπόθεση 31 έως 74, RACCOLTA, σ. 47), σχετικά με μια εθνική κανονιστική ρύθμιση που καθήλωνε τις τιμές άλλων προϊόντων στο στάδιο της παραγωγής και του χονδρικού εμπορίου, «στους τομείς που καλύπτονται από κοινή οργάνωση αγοράς — πολύ δε περισσότερο όταν η οργάνωση αυτή βασίζεται σε κοινό σύστημα τιμών — τα κράτη μέλη δεν μπορούν πλέον να επεμβαίνουν με εθνικές διατάξεις που θεσπίζονται μονομερώς στο μηχανισμό του σχηματισμού των τιμών, όπως προκύπτει ο σχηματισμός αυτός από την κοινή οργάνωση», έτσι ώστε «ένα εθνικό σύστημα το οποίο θα επέφερε την τροποποίηση, με καθήλωση των τιμών ... , του σχηματισμού των τιμών όπως αυτός προβλέπεται στο πλαίσιο της κοινής οργανώσεως αγοράς, είναι ασυμβίβαστο» προς τον κοινοτικό κανόνα.

Η ίδια απόφαση δέχτηκε ότι οι διατάξεις ενός κοινοτικού γεωργικού κανονισμού, ο οποίος περιέχει σύστημα τιμών που εφαρμόζονται στα στάδια παραγωγής και χονδρικού εμπορίου, αφήνουν άθικτη την εξουσία των κρατών μελών — υπό την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων της Συνθήκης — να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για το σχηματισμό των τιμών στο στάδιο του λιανικού εμπορίου και της καταναλώσεως, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θέτουν σε κίνδυνο τους σκοπούς και τη λειτουργία της οικείας κοινής οργανώσεως αγοράς».

Οι σκέψεις αυτές που αναπτύχθησαν ενόψει των κανονισμών 120/67 και 136/66 περί κοινής οργανώσεως αγοράς στους τομείς αντιστοίχως των σιτηρών και των λιπαρών ουσιών, ισχύουν επίσης και για την ερμηνεία του κανονισμού 1009/67 περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα της ζάχαρης, δεδομένης της ομοιότητας των οικείων συστημάτων τιμών που καθιερώθηκαν κυρίως από τους κανονισμούς 120/67 και 1009/67.

7 Μια αυστηρή διάκριση, υπό το πρίσμα του συμβιβαστού του καθορισμού τιμών από τις εθνικές αρχές με τον κοινοτικό κανόνα, μεταξύ ανωτάτων τιμών καταναλώσεως και ανωτάτων τιμών που εφαρμόζονται στα προηγούμενα εμπορικά στάδια, θα προσέκρουε στο γεγονός ότι αφενός, ο καθορισμός των τιμών στο στάδιο της πωλήσεως στον τελικό καταναλωτή κινδυνεύει να έχει επίπτωση επί του σχηματισμού των τιμών στα προηγούμενα στάδια και, αφετέρου, ότι οι τιμές που προβλέπονται από το κοινοτικό σύστημα στον τομέα της ζάχαρης δεν είναι τιμές που εφαρμόζονται σε συγκεκριμένες πωλήσεις που γίνονται προς εμπόρους, βιομηχάνους ή καταναλωτές.

Πάντως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι πράγματι, μια εθνική νομοθεσία επί των γεωργικών τιμών που αναφέρεται στα ίδια εμπορικά στάδια όπως και το κοινοτικό σύστημα τιμών θα κινδύνευε κανονικά να έρθει σε σύγκρουση με το σύστημα αυτό, περισσότερο από ό,τι μια νομοθεσία που εφαρμόζεται αποκλειστικά στα άλλα στάδια.

Πρέπει, συνεπώς, να συναχθεί ότι ο μονομερής καθορισμός από ένα κράτος μέλος των ανωτάτων τιμών πωλήσεως ζάχαρης, οποιοδήποτε κι αν είναι το εμπορικό στάδιο στο οποίο αναφέρεται, είναι ασυμβίβαστος προς τον κανονισμό 1009/67, επειδή θέτει σε κίνδυνο τους σκοπούς και τη λειτουργία αυτής της οργανώσεως, ιδίως του συστήματός της τιμών.

8 Για να υποδειχθεί στο εθνικό δικαστήριο υπό ποίες προϋποθέσεις μπορεί να υφίσταται τέτοιο ασυμβίβαστο, πρέπει να ερευνηθεί αυτό το σύστημα κατά τρόπο λεπτομερέστερο.

9 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1 του κανονισμού 1009/67, «για την πιο πλεονασματική ζώνη της Κοινότητας» — δηλαδή ορισμένα διαμερίσματα της Βόρειας Γαλλίας — « κατ' έτος καθορίζεται ενδεικτική τιμή για τη ζάχαρη ... κατά την έξοδο από το εργοστάσιο».

Δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφοι 1 και 2 του ίδιου κανονισμού, για την πιο πάνω ζώνη «καθορίζεται κατ' έτος τιμή παρεμβάσεως για τη λευκή ζάχαρη», ενώ «για τις λοιπές ζώνες, καθορίζονται παράγωγες τιμές παρεμβάσεως λαμβανομένων υπόψη των τοπικών διαφορών της τιμής της ζάχαρης...».

Δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 1 του κανονισμού 1009/67, «οι οργανισμοί παρεμβάσεως που ορίζονται από τα κράτη μέλη ... έχουν ... την υποχρέωση να αγοράζουν τη ζάχαρη ... που τους προσφέρεται», τούτο δε «στην ισχύουσα τιμή παρεμβάσεως για τη ζώνη στην οποία βρίσκεται η ζάχαρη κατά το χρόνο της αγοράς», ενώ το άρθρο 10 ορίζει ότι καταρχήν, «δεν μπορούν να πωλήσουν τη ζάχαρη στην εσωτερική αγορά, παρά σε τιμές ανώτερες από την τιμή παρεμβάσεως».

Κατά τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφοι 1 και 2 και του άρθρου 5, παράγραφος 1 του κανονισμού, «κατ' έτος καθορίζεται για κάθε ζώνη που παράγει ζάχαρη τεύτλων ... κατώτατη τιμή τεύτλου ... η οποία σχηματίζεται λαμβανομένης υπόψη της τιμής παρεμβάσεως της λευκής ζάχαρης που ισχύει στην οικεία ζώνη», ενώ οι ζαχαροβιομήχανοι έχουν, «κατά την αγορά ζαχαροτεύτλων που θα μεταποιηθούν σε ζάχαρη, την υποχρέωση να καταβάλλουν τουλάχιστον αυτοί την κατώτατη τιμή».

10 Κατά την επίμαχη περίοδο, η παράγωγη τιμή παρεμβάσεως για την Ιταλία είχε καθοριστεί σε ανώτερο επίπεδο από εκείνο της ενδεικτικής τιμής, έτσι ώστε αρκεί να ερευνηθεί το ερώτημα που υπέβαλε το εθνικό δικαστήριο, ενόψει αυτής της καταστάσεως.

11 Στην περίπτωση αυτή, η κοινοτική ρύθμιση σκοπεί να διασφαλίσει, στο μέτρο του δυνατού, ότι οι παραγωγείς ζάχαρης θα μπορέσουν να πραγματοποιήσουν στις πωλήσεις τους στο εσωτερικό της ζώνης για την οποία έχει καθοριστεί τέτοια παράγωγη τιμή παρεμβάσεως, τιμή εξόδου από το εργοστάσιο τουλάχιστον ίση προς την τιμή αυτή.

Άλλως, πράγματι, οι παραγωγοί θα μπορούσαν να βρεθούν σε αδυναμία να πληρώσουν στους παραγωγείς τεύτλων την κατώτατη τιμή που τους έχει εξασφαλιστεί από την κοινοτική ρύθμιση.

Επομένως, ένα κράτος μέλος, για το οποίο έχει καθοριστεί τιμή παρεμβάσεως σε επίπεδο ανώτερο από την ενδεικτική τιμή, θέτει σε κίνδυνο τους σκοπούς και τη λειτουργία της αγοράς ζάχαρης αν καθορίσει τις τιμές κατά τρόπο ώστε να εμποδίζει, αμέσως ή εμμέσως, τους παραγωγούς ζάχαρης να επιτύχουν τιμή εξόδου εργοστασίου τουλάχιστον ίση με την εν λόγω τιμή παρεμβάσεως.

Τέτοιο έμμεσο εμπόδιο υφίσταται όταν το οικείο κράτος μέλος, χωρίς να ρυθμίζει τις τιμές στο στάδιο παραγωγής, ορίζει, για τα στάδια του χονδρικού και του λιανικού εμπορίου, ανώτατες τιμές πωλήσεως σε επίπεδο τόσο χαμηλό, ώστε ο παραγωγός να βρίσκεται στην πραγματικότητα σε αδυναμία να πωλήσει σε τιμή παρεμβάσεως εφόσον, αν το κάνει, θα εξανάγκαζε τους χονδρεμπόρους και τους λιανεμπόρους, οι οποίοι είναι δεσμευμένοι από τις ανώτατες τιμές, να πωλούν επί ζημία.

12 Στο εθνικό δικαστήριο ανήκει η αρμοδιότητα, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, να αποφανθεί, ιδίως υπό το φως των σκέψεων που εκτέθηκαν, αν οι ανώτατες τιμές επί των οποίων καλείται να κρίνει, προκαλούν ή όχι αποτελέσματα που τις καθιστούν ασυμβίβαστες με τις κοινοτικές διατάξεις στον τομέα της ζάχαρης.

13 Κατά το μέτρο που μια ανώτατη τιμή που καθορίστηκε μονομερώς από ένα κράτος μέλος είναι ασυμβίβαστη με τις διατάξεις του γεωργικού δικαίου στις Κοινότητες, το οικείο κράτος δεν μπορεί να στηριχτεί, για να αιτιολογήσει αυτόν τον καθορισμό, στις διατάξεις του άρθρου 103 της Συνθήκης περί πολιτικής συγκυρίας, τούτο δε ακόμη λιγότερο, αφού ο κανονισμός 1009/67 περιέχει πλαίσιο οργανώσεως το οποίο επινοήθηκε κατά τρόπο που να επιτρέπει στην Κοινότητα και στα κράτη μέλη να αντιμετωπίζουν κάθε είδους διαταραχή.

Σχετικώς, πρέπει να υπογραμμιστεί, πρώτον, ότι η παράδοση στους καταναλωτές γεωργικών προϊόντων σε λογικές τιμές, αποτελεί μέρος των στόχων τους οποίους προβλέπει το άρθρο 39, παράγραφος 1 της Συνθήκης.

Το άρθρο 21, παράγραφος 1 του κανονισμού 1009/67 εξουσιοδοτεί το Συμβούλιο να λαμβάνει κάθε κατάλληλο μέτρο στην περίπτωση κατά την οποία διαταράσσεται η αγορά της Κοινότητας ή απειλείται με διαταραχή λόγω εισαγωγών ή εξαγωγών.

Η δεύτερη παράγραφος του ίδιου άρθρου καθορίζει επακριβώς τις λεπτομέρειες μιας κοινής ενέργειας στην οποία μετέχουν, στην ανωτέρω περίπτωση, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη.

Εκτός από τις εξουσίες που έχουν επιφυλαχθεί στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή από τον κανονισμό, η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη, δυνάμει αυτής της ίδιας της Συνθήκης, με γενική αποστολή εποπτείας και πρωτοβουλίας.

Θα πρέπει σχετικώς, να επιστηθεί η προσοχή επί της λειτουργίας της συνεχούς διαβουλεύσεως η οποία εξασφαλίζεται, στο πλαίσιο της διαχειρίσεως του τομέα της οικείας αγοράς, από την «Επιτροπή Διαχειρίσεως» η οποία ιδρύθηκε από το άρθρο 39 του κανονισμού.

Εκτός από τα έργα που της έχουν ειδικά εμπιστευθεί, η επιτροπή διαχειρίσεως μπορεί, πράγματι, κατά το γράμμα του άρθρου 41 του κανονισμού, να ερευνά κάθε ζήτημα που εγείρεται από τον πρόεδρό της, είτε από δική του πρωτοβουλία, είτε κατόπιν αιτήματος αντιπροσώπου ενός κράτους μέλους.

Έτσι λοιπόν φαίνεται ότι το οργανωτικό πλαίσιο του κανονισμού 1009/67 επιφυλάσσει σε κάθε κράτος μέλος τη δυνατότητα να λαμβάνει, σε συνεννόηση με τα κοινοτικά όργανα, τις κατάλληλες πρωτοβουλίες, κατά το δυνατόν συντομότερα, στις περιπτώσεις όπου η κανονική λειτουργία των μηχανισμών των τιμών που θεσπίστηκαν από τον κανονισμό δεν επιτρέπουν να αντιμετωπιστούν οι ανεπιθύμητες τάσεις που βεβαιώθηκαν κατά την εξέλιξη των τιμών στο ίδιο του το έδαφος.

Επί του τρίτου ερωτήματος

Το τρίτο ερώτημα αφορά ουσιαστικά το ζήτημα αν εθνικά μέτρα σαν κι αυτά για τα οποία πρόκειται, συμβιβάζονται με την απαγόρευση, που διατυπώνεται

στο άρθρο 30 της Συνθήκης, μέτρων ισοδυνάμου αποτελέσματος με ποσοτικούς περιορισμούς, όταν τα μέτρα αυτά αιτιολογούνται «από την ανάγκη προστασίας της οικονομίας κατά κερδοσκοπικών ενεργειών και εξασφαλίσεως της καταναλώσεως ενόψει της αναταραχής που επήλθε στις συνθήκες επί των οποίων στηρίζεται η κοινοτική ρύθμιση, που θεσπίστηκε τόσο λόγω του ελλειμματικού χαρακτήρα της κοινοτικής παραγωγής όσο και του διπλασιασμού της διεθνούς τιμής του προϊόντος».

Το άρθρο 30 της Συνθήκης απαγορεύει στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών κάθε μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος με ποσοτικό περιορισμό, απαγόρευση που επαναλαμβάνεται, καθόσον αφορά την αγορά ζάχαρης, από το άρθρο 35 του κανονισμού 1009/67.

Για να υπάρχει παράβαση αυτής της απαγορεύσεως, αρκεί τα εν λόγω μέτρα να είναι ικανά να παρεμβάλουν εμπόδια στις εισαγωγές μεταξύ κρατών μελών, άμεσα ή έμμεσα, πραγματικά ή δυνητικά.

Μολονότι μια ανώτατη τιμή που ισχύει αδιακρίτως στα εγχώρια και στα εισαγόμενα προϊόντα δεν συνιστά αυτή καθαυτή μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος με ποσοτικό περιορισμό, μπορεί όμως να συνεπάγεται τέτοιο αποτέλεσμα όταν καθορίζεται σε τέτοιο επίπεδο ώστε να καθιστά τη διάθεση των εισαγομένων προϊόντων είτε αδύνατη είτε δυσχερέστερη από εκείνη των εγχωρίων προϊόντων.

Επομένως, ανώτατη τιμή που ισχύει για τα εισαγόμενα προϊόντα συνιστά εν πάση περιπτώσει μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος με ποσοτικούς περιορισμούς, κυρίως όταν έχει καθοριστεί σε επίπεδο τόσο χαμηλό, ώστε — λαμβανομένης υπόψη της γενικής καταστάσεως των εισαγομένων προϊόντων σε σύγκριση με εκείνη των εγχωρίων προϊόντων — οι επιχειρηματίες που επιθυμούν να εισαγάγουν το εν λόγω προϊόν στο οικείο κράτος μέλος να μην μπορούν να το κάνουν παρά μόνο επί ζημία.

Το εθνικό δικαστήριο είναι αρμόδιο να κρίνει αν συντρέχει εν προκειμένω αυτή η περίπτωση.

Για τους λόγους που διατυπώνονται στην απάντηση επί του πρώτου και του δεύτερου ερωτήματος, το οικείο κράτος μέλος δεν μπορεί να στηριχτεί, για να αιτιολογήσει ανωτάτη τιμή καταναλώσεως η οποία προκαλεί το προαναφερθέν αποτέλεσμα, ούτε στο άρθρο 103 της Συνθήκης, ούτε στην ανάγκη προστασίας της οικονομίας κατά κερδοσκοπικών ενεργειών, ούτε ακόμη στην αλλαγή η οποία επήλθε στην οικονομική κατάσταση του τομέα της ζάχαρης.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε το TRIBUNALE AMMINISTRATIVO REGIONALE του LAZIO με Διατάξεις της 16ης Ιουνίου 1975, αποφαίνεται:

1) Ο μονομερής καθορισμός από ένα κράτος μέλος των ανωτάτων τιμών πωλήσεως της ζάχαρης, ανεξαρτήτως εμπορικού σταδίου, είναι ασυμβίβαστος με τον κανονισμό 1009/67 περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα της ζάχαρης, εφόσον θέτει σε κίνδυνο τους στόχους και τη λειτουργία αυτής της οργανώσεως, ιδίως δε του συστήματός του τιμών.

2) Πάντως, μια ανώτατη τιμή που ισχύει για τα εισαγόμενα προϊόντα, συνιστά εν πάση περιπτώσει μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος με ποσοτικό περιορισμό, ιδίως όταν καθορίζεται σε τόσο χαμηλό επίπεδο, ώστε — λαμβανομένης υπόψη της γενικής καταστάσεως των εισαγομένων προϊόντων σε σύγκριση με εκείνη των εγχωρίων προϊόντων — οι επιχειρηματίες που επιθυμούν να εισαγάγουν το εν λόγω προϊόν στο οικείο κράτος μέλος να μην μπορούν να το κάνουν παρά μόνον επί ζημία.

3) Κατά το μέτρο που μια ανωτάτη τιμή που καθορίστηκε μονομερώς από ένα κράτος μέλος είναι ασυμβίβαστη προς το άρθρο 30 της Συνθήκης ή τις διατάξεις του γεωργικού δικαίου της Κοινότητας, το οικείο κράτος μέλος δεν μπορεί να στηριχτεί για να αιτιολογήσει αυτόν τον καθορισμό ούτε στο άρθρο 103 της Συνθήκης ούτε στην ανάγκη προστασίας της οικονομίας κατά κερδοσκοπικών ενεργειών ούτε ακόμη στην αλλαγή που επήλθε στην οικονομική κατάσταση στον τομέα της ζάχαρης.

Κρίθηκε από το Δικαστήριο στο Λουξεμβούργο στις 26 Φεβρουαρίου 1976.

Lecourt Kutscher O' Keeffe Donner

Mertens de Wilmars Sørensen Mackenzie Stuart

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 26 Φεβρουαρίου 1976.

Ο γραμματέας
A. Van Houtte

Ο Πρόεδρος
R. Lecourt